

Læsning

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus:

Jesus sagde: »Himmeriget ligner en vingårdsejer, der tidligt om morgenen gik ud for at leje arbejdere til sin vingård. Da han var blevet enig med dem om en dagløn på en denar, sendte han dem hen i sin vingård. Ved den tredje time gik han ud og så nogle andre stå ledige på torvet, og han sagde til dem: Gå I også hen i min vingård, så skal jeg betale, hvad I har ret til. De gik derhen. Igen ved den sjette og den niende time gik han ud og gjorde det samme. Ved den ellefte time gik han derhen og fandt endnu nogle stående dér, og han spurgte dem: Hvorfor har I stået ledige her hele dagen? De svarede ham: Fordi ingen har lejet os. Han sagde til dem: Gå I også hen i min vingård. Da det blev aften, sagde vingårdens ejer til sin forvalter: Kald arbejderne sammen og betal dem deres løn, men sådan, at du begynder med de sidste og ender med de første. Og de, der var blevet lejet i den ellefte time, kom og fik hver en denar. Da de første kom, troede de, at de ville få mere; men også de fik hver en denar. Da de fik den, gav de ondt af sig over for vingårdsejeren og sagde: De sidste dér har kun arbejdet én time, og du har stillet dem lige med os, der har båret dagens byrde og hede. Men han sagde til en af dem: Min ven, jeg gør dig ikke uret. Blev du ikke enig med mig om en denar? Tag det, der er dit, og gå! Jeg vil give den sidste her det samme som dig. Eller har jeg ikke lov til at gøre, hvad jeg vil, med det, der er mit? Eller er dit øje ondt, fordi jeg er god? Sådan skal de sidste blive de første, og de første de sidste.«

Matthæusevangeliet 20,1-16

Prædiken

Denne søndag hedder septuagesima. Det betyder 'den halvfjerdsindstyvende' – underforstået dage før påske. Altså: I dag er der 70 dage til påske.

Det er der godt nok ikke. Enhver med en kalender vil kunne tælle sig frem til, at der er 63, så måske skal det forstås som "mindre end 70 dage til påske".

Det er en af de overvældende mange ting, vi ikke ved. Søndagen har haft sit navn siden 5.-6. århundrede. Den eneste sikre ting er, at det skal forstås i forbindelse med nedtællingen til påske.

Men dermed fortæller søndagens navn jo også, hvor vigtig påske er - og altid har været - for os kristne. Jesus er kun lige blevet født og har haft besøg af de hellige tre konger – så går vi i gang med at forberede os på, at han dør.

Det er i denne sammenhæng, vi skal læse teksten om vingårdsarbejderne. En mand skal bruge nogen til at arbejde for sig i vingården. Han går ud om morgenen og finder nogen, der har tid og kræfter til det hårde arbejde. De aftaler lønnen, og arbejdet går i gang. I løbet af dagen henter ejeren af vingården flere arbejdere, og selv i den 11te time – altså da det meste af dagen er gået, hyrer han nye folk ind.

Da dagen slutter, skal forvalteren udbetale folkene deres løn.

”Men giv dem alle sammen det samme – uanset hvor længe de har arbejdet. Og sørg for, at dem, der blev hyret sidst, får lønnen udbetalt først,” siger ejeren til forvalteren.

Det bliver morgenholdet temmelig vripne over. De har arbejdet hele dagen i den brændende sol, og de får det samme som dem, der sad hjemme og slappede af, indtil skyggerne blev lange hen på eftermiddagen.

”Det er ikke rimeligt, at vi skal arbejde så meget mere for lønnen end de andre”, siger de.

Men det er det! Det slår ejeren fast overfor de sure arbejdere. De har fået det aftalte beløb. Hvordan kan de så tillade sig at brokke sig over, at andre får det samme – eller at vingårdsejeren uddeler sine penge på den måde?

Vi kan jo spontant godt forstå de utilfredse arbejdere. Vi er jo vant til at gøre vores løn op i antal kroner pr. time. Og regner man på den måde, er der ingen tvivl om, at de sidst ankomne arbejdere fik en meget højere løn end de første.

I det hele taget gør vi meget ud af at opgøre ting i mængder og tal. Timelønnen er et godt eksempel. Andre eksempler er for eksempel kvadratmeterpriser på boliger og antal børn pr. pædagog eller lærer. Vi vil så gerne være retfærdige – og det kan virkelig være svært nogle gange.

For hvad er højest - Rundetårn eller et tordenskrald?

Hvad er bedst – 40 tjekkede kvadratmeter tæt på Rådhuspladsen i København eller en landejendom med 12 værelser hernede hos os?

Den eneste grund til at vi kan sammenligne de to forskellige boliger – ja, de to forskellige livsmuligheder – er, at vi kan gøre dem op i penge.

Den unge smarte salgsassistent, der drikker sin morgenkaffe på cafeen og møder alle vennerne om aftenen på bar eller restaurant ville visne og dø hernede hos os.

Og vi – mange af os, i hvert fald - vi ville blive aldeles stressede og opkørte af at skulle bo på meget lille plads, omgivet af mange andre mennesker på et sted, hvor mørket aldrig rigtig falder på.

Pengene er derfor et middel for os til at sondre mellem forskellige muligheder.

Vil vi bo småt og centralt, eller vil vi bo på landet med plads og luft?

Prisen er den samme – men livet de to steder udspiller sig på helt forskellig vis.

I det seneste år har vi fået en problemstilling lige i synet, som vi har haft held til at vifte væk tidligere. Det handler om, hvad et liv er værd.

Coronaen, som der ellers ikke er noget godt at sige om, har fået os til at overveje, hvem der skal leve – og hvad det må koste.

Hidtil har der kun været ganske få og små begrænsninger på, hvad vi ville betale til fx medicin, som kunne forlænge livet for visse sygdomme.

Og statsministeren indledte corona-nedlukningen med at konstatere, at ethvert dødsfald som følge af denne sygdom var en tragedie.

Ingen sagde hende imod i begyndelsen, men det har ændret sig.

Nu taler en meget højrøstet gruppe om, at de ikke vil underlægge sig restriktioner for at skåne medmennesker med et skrantende helbred. Andre argumenterer for, at det ikke er rimeligt at tage et så udstrakt hensyn til ældre – de unge skal have et liv, og det må en corona-nedlukning ikke sætte over styr.

Jeg har i det hele taget hørt eller læst om mange, der ikke mener, de skal underlægge sig nogen begrænsninger af hensyn til nogle mennesker, som allerede har levet et langt liv.

Det kan ikke undre nogen, at jeg som præst er uenig i disse holdninger. Jeg finder belæg for at mene noget andet i Vorherres egne ord – og dagens tekst er ét af de steder.

For hvad er det, Jesus vil sige med denne lignelse?

Han siger, at vingårdens ejer finder hver eneste arbejder lige værdifuld – hvad enten der er mange eller kun få timers arbejde i den enkelte. Ham, der kun arbejder en time, er ligeså skattet og værdsat som ham, der slider fra tidlig morgen.

Det er altså ikke, hvad vi producerer, der afgør vores værdi. Når vi accepterer at arbejde for vingårdens ejer, så er vi – fuldt og helt – hans arbejdere. Han gør ikke forskel på os, og han lønner os ikke forskelligt. Det er guld værd at kunne fortælle, når mennesker gerne vil døbes i en sen alder men synes, det måske er pjattet eller krukket.

Det er betydningsfuldt at vide, når man taler med mennesker, der balancerer på kanten af troen.

Det kan være en uvurderlig styrke og trøst for den, der plages af tvivlen, at han eller hun er lige så elskede som den, der har fået den gave at kunne bevare sin barnetro intakt op i en høj alder.

Men det er også en lignelse, der taler direkte ind i vores tid med kamp om vacciner, belastede hospitaler, manglende offentlige ressourcer og alt det andet, der hører denne epidemi til.

Her kan vi med sindsro finde hvile i det synspunkt, at vi alle er lige for Vorherre.

De gamle har haft et langt liv, og de har måske ikke mange år tilbage.
Tror vi.

De unge står i begyndelsen deres tilværelse og kan have livet for sig.
Tror vi – men vi ved det ikke!

Vi kan regne os frem til forventet resterende gennemsnitlig levealder eller måle på nytteværdi i forhold til bruttonationalproduktet – men det bliver aldrig Vorherres målestok.

For ham er et menneske simpelt hen et menneske – uanset vores årsindkomst eller arbejdsevne. Spædbarnet er lige så elsket som oldingen. Den arbejdsduelige lige så værdsat som ham eller hende, der ikke magter at arbejde.

Vi måles kun på viljen til at ville.

Viljen til at give, hvor nogen trænger til noget, vi har at give af.

Det var, hvad Jesus gik i døden for, og som vi i fællesskab vil mindes om 63 dage:

At hver eneste af os har en plads i Guds rige – en stol, der står og venter på os. Og at vores egen måde at gøre regnskaberne op på kan være god til at klargøre nogle ting for os – en gang imellem! – men at Vorherres regnskabsbøger ikke skal revideres med vores regneregler.

Han har sine egne.

Heldigvis!